

როგორ მოვიძიოთ მეცნიერულად სანდო ინფორმაცია ინტერნეტში

უკანასკნელი ცვლილების თარიღი: 10.12.2022

ყველა ადამიანი თავისი ბუნებით ესწრაფვის ცოდნას.
არისტოტელე, „მეტაფიზიკა“

კაცობრიობის ისტორიას პირობითად ორ დიდ პერიოდად ჰყოფენ, კერძოდ, **პრეისტორიულ** და **ისტორიულ** პერიოდებად. პრეისტორიულ პერიოდში დამწერლობა არ არსებობდა, ამიტომ, ისტორიკოსები ამ პერიოდის კვლევისას, ძირითადად, არქეოლოგიურ მასალას (სამარხებს, ნაქალაქარებს და ა.შ.) ემყარებიან.

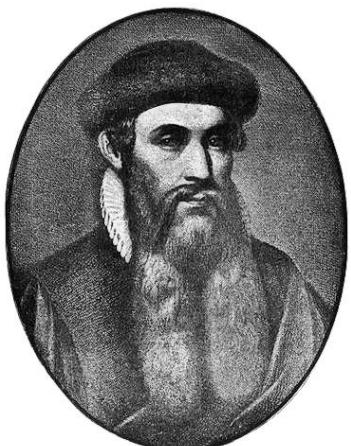
დამწერლობის გამოგონება, რომელსაც **სკრიპტოგრაფიულ რევოლუციასაც** უწოდებენ, უდავოდ უმნიშვნელოვანესი მიღწევა იყო კაცობრიობის ისტორიაში. მისი მეშვეობით ადამიანებს შეეძლოთ მნიშვნელოვანი (და არა მხოლოდ მნიშვნელოვანი) ინფორმაციის ჩანერა და შემდგომი თაობებისათვის მისი გადაცემა. დამწერლობის შექმნიდან იწყება **ისტორიული პერიოდი** კაცობრიობის განვითარებაში, რადგან იქმნება წერილობითი წყაროები – ისტორიული ძეგლები, – რომლებიც განსხვავებული მოვლენების შესახებ მოგვითხრობენ (ეს შეიძლება იყოს როგორც ქვაზე ამოტვიფრული წარწერა, რომელიც, მაგალითად, ასურეთის ერთ-ერთი ძლევამოსილი მეფის ლაშქრობის შესახებ გვაუწყებს; ასევე, პაპირუსზე ეგვიპტური იეროგლიფებით შესრულებული წარწერა, რომელიც ნილოსის ადიდებას, თუ სხვა სასოფლო-სამეურნეო

საქმიანობისთვის მნიშვნელოვან მოვლენას აღწერს). თუკი ადრე თაობების მიერ საუკუნეების განმავლობაში დაგროვილი ცოდნა ზეპირად გადაიცემოდა, დამწერლობამ ადამიანებს შესაძლებლობა მისცა, **ცოდნა ჩაენერათ**. ეს ძალზე მნიშვნელოვანი იყო, რადგან ცოდნის ჩანერა მისი შემდგომი დაგროვებისა და გალრმავების წინაპირობად იქცა.

გარდა ამისა, დამწერლობა კომუნიკაციის მძლავრ წყაროდ იქცა. სამეფო ბეჭედდასმული პაპირუსი თუ პერგამენტი იგივე მეფის სიტყვა იყო, რომელსაც ისევე უნდა დამორჩილებოდნენ, როგორც თავად მეფეს. ლიტერატურული ნაწარმოებების ჩანერამ შესაძლებელი გახადა მკითხველის კომუნიკაცია იმ ავტორთან, რომელიც კარგა ხნის გარდაცვლილი იყო. ჰომეროსის „ილიადის“ კითხვისას ჩვენ თითქოს ჩაგვესმის ძველ ბერძენთა სამხედრო შეძახილები; ვცდილობთ, წარმოვიდგინოთ, სასტიკი აქილევსი და მამაცი ჰექტორი; გვებრალება მოკლული ჰექტორის მამა, მოხუცი მეფე პრიამოსი, რომელიც აქილევსთან მიდის და შვილის ცხედარს სთხოვს, რათა იგი შესაფერისი პატივით დაკრძალოს. ათასწლეულების წინ შექმნილი დიადი ეპოსი თანამედროვე მკითხველშიც დაახლოებით იგივე ემოციებს აღძრავს, როგორსაც ძველ ბერძენში. ამ განცდის შესაძლებლობას დამწერლობას უნდა ვუმადლოდეთ. ამრიგად, დამწერლობა ცოდნის დაგროვების, კომუნიკაციისა¹ და თანაგანცდის უმძლავრეს წყაროს წარმოადგენს და ის თამამად შეიძლება ჩაითვალოს ადამიანური ცივილიზაციის ერთ-ერთ უდიდეს მიღწევად.

შემდგომი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი ცოდნის გავრცელების სფეროში **წიგნის ბეჭდვის** (ტიპოგრაფიული რევოლუცია) გამოგონებას უკავშირდება. ანტიკურ ეპოქასა და შუა საუკუნეებში წიგნები ძვირად ფასობდა. თითოეული წიგნი ხელით იყო ნაწერი, გადაწერას კი დიდი დრო სჭირდებოდა. გარდა ამისა, საკმაოდ ძვირი იყო ის მასალა, რომლისგანაც წიგნი იქმნებოდა. **იოპან გუტენბერგის** შესანიშნავმა გამოგონებამ, **წიგნის საბჭდმა დაზგამ**, ადამიანებს წიგნების (და შესაბამისად, ცოდნის) გავრცელების მძლავრი საშუალება მისცა. ამიერიდან წიგნები აღარ იყო ფუფუნების საგანი. მცირე ფორმატის წიგნებმა, სადაც სათავგადასავალო და სასიყვარულო ისტორიები იყო აღწერილი, მთელი ევროპა მოიცვა. არნახული აღმავლობა განიცადა, აგრეთვე, სამეცნიერო ლიტერატურამაც. ფილოსოფოსები, თეოლოგები, იურისტები და მათემატიკოსები უკვე ბეჭდავდნენ თავიანთ ნაშრომებს და ევროპის სხვადასხვა ქალაქებში თავიანთ კოლეგებს უგზავნიდნენ. მეცნიერული ცოდნის განვითარებაში ახალი ეტაპი დაიწყო.

¹ სასარგებლო იქნება, თუ ყურადღებას გავამახვილებთ კომუნიკაციის ორ სახეზე. პირველია **სინქრონული კომუნიკაცია**. ასეთ შემთხვევაში კომუნიკაცია რეალურ დროში მიმდინარეობს. რაც შეეხება **ასინქრონულ კომუნიკაციას**, ის დროის უფრო ვრცელ ინტერვალში მიმდინარეობს. მაგალითად, პირისპირ დიალოგი **სინქრონული კომუნიკაციის** ფორმაა, ხოლო, თუ თქვენ და თქვენს მეგობარს (რომელიც ლონდონში (ცხოვრობს) ტრადიციული ფოსტის მეშვეობით მიწერ-მოწერა გაქვთ ერთმანეთში, მაშინ ეს იქნება **ასინქრონული კომუნიკაციის** ფორმა. მოცემულ შემთხვევაში, დამწერლობის შექმნამ ხელი შეუწყო ასინქრონული კომუნიკაციის შემდგომ განვითარებას. ეს პროცესი წიგნის ბეჭდვის გამოგონებაში კიდევ უფრო დაჩქარა.

იოჰან გუტენბერგი

გუტენბერგის საბეჭდი დაზღა

კომუნიკაციის ფორმების შემდგომი განვითარება ფოტოგრაფიის, ხმის ჩაწერისა და კინოს გამოვლენებას უკავშირდება (ფონოგრაფიული და კინემატოგრაფიული რევოლუცია). XX საუკუნის II ნახევარში, ინტერნეტის შექმნასა და განვითარებასთან ერთად, ალნიშნული პროცესები ერთმანეთთან შერწყმის ტენდენციას ამჟღავნებს. ინტერნეტი გახდა ისეთი ტექნოლოგია კაცობრიობის ისტორიაში, სადაც სხვადასხვა მედიუმი² (დამწერლობა, აუდიო და ვიდეომასალა) ჰარმონიულად ერწყმის ერთმანეთს. ამიტომ, თანამედროვე სამყაროში საუბრობენ მედიათა შერწყმის (media merging) პროცესზე და ინტერნეტზე, როგორც ჰიბრიდ-მედიუმზე. ამ მიდგომის თანახმად, ინტერნეტი რაღაც თვისებრივად ახალი მედია კი არ არის, არამედ ის ტექნოლოგიაა, რომელშიც განსხვავებულ მედიები ციფრულ ფორმატში ინტეგრირდებიან.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, დამწერლობამ უმნიშვნელოვანესი როლი შეასრულა ცოდნის დაგროვებასა და მის სრულყოფაში. მედიის სხვა საშუალებებიც უწყობდნენ ხელს ცოდნის დაგროვებასა და შემდგომი თაობებისათვის გადაცემას: ფოტოგრაფიამ ადამიანებს შესაძლებლობა მისცა, დაეფიქსირებინათ როგორც მნიშვნელოვანი ისტორიული მომენტები, ასევე, ყოველდღიური ცხოვრების დეტალებიც. კინომ თავის თავში გაერთიანა ხმა და მოძრავი სურათი და შესაძლებელი გახადა, როგორც სინამდვილის დოკუმენტური ჩაწერა (კინო-დოკუმენტალისტიკა), ასევე, მისი მხატვრული აღქმაც (მხატვრული ფილმები). როგორც ვხედავთ, განსხვავებულ მედიებს იმთავითვე ახასიათებდათ ერთმანეთთან დაახლოების ტენდენცია.

ინტერნეტი, როგორც თვისებრივად ახალი ტექნოლოგია, მოიცავს განსხვავებულ მედიებს და მათ ახალ შესაძლებლობებს ანიჭებს. შესაბამისად, მასში ინტეგრირებულია მთელი ის ცოდნა, რაც ამ მედიებს განვითარების ადრეულ საფეხურზე ჰქონდათ მოპოვებული. ინტერნეტში მოიპოვება როგორც ტექსტუალური, ასევე ვიზუალური და აუდიო-ვიდეო მასალაც.

² ცნება „მედიუმს“ აქ ფართო აზრით ვიყენებთ და მასში მოვიაზრებთ ნებისმიერ ტექნოლოგიას, რომელიც ინფორმაციის შენახვისა და გადაცემის შესაძლებლობას იძლევა.

მაგრამ აღნიშნული მასალა ინტერნეტში ქაოტურადაა განთავსებული. როგორ მოვიძიოთ ჩვენვის საჭირო ინფორმაცია? არის რაიმე „ადგილი“ ინტერნეტში, სადაც მზა ცოდნა მოიპოვება? საერთოდ რა არის ცოდნა? არის თუ არა განსხვავება ცოდნასა და ინფორმაციას შორის? თუკი მე მაქვს, ინფორმაცია რომელიმე ქვეყნის შესახებ, შემიძლია თუ არა ვთქვა, რომ მე მაქვს ცოდნა მის შესახებ?

ტერმინოლოგიური გაუგებობების თავიდან აცილების მიზნით ქვემოთ შემდეგ განსაზღვრებებს დავემყარებით:

მონაცემები/ფაქტები – ეს არის გარკვეულ ფაქტობრივ ვითარებათა აღწერა ცალკეული დებულებების მეშვეობით (მაგალითად, „მთა ევერესტის სიმაღლე 8 648 მეტრია“, „პარიზი საფრანგეთის დედაქალაქია“, „დელფინი ზღვაში მცხოვრები ძუძუმწოვარია“).

ინფორმაცია ეწოდება გარკვეული წესით შერჩეულ, ორგანიზებულ მონაცემებს, რომელთაც კონკრეტული მნიშვნელობა აქვთ (მაგალითად, ინფორმაცია ზოლებიანი დელფინის შესახებ: „აღნიშნული ძუძუმწოვარი გავრცელებულია მსოფლიო ოკეანის ზომიერ და ტროპიკულ წყლებში. დაბადებისას იწონის დაახლოებით 10 კგ-ს და 1 მეტრამდე სიგრძისაა. ზრდასრული ზოლებიანი დელფინი იწონის 150-160 კგ-ს და სიგრძეში 2,4-2,6 მეტრს აღწევს. სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა 55-60 წელია“ და ა.შ.)

ცოდნა მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე **გადაწყვეტილების მისაღებად** და **კონკრეტული ამოცანის გადასაჭრელად** გამოიყენება. ის განსხვავებული ტიპის ინფორმაციის გარკვეული წესით დაკავშირებას და, საჭიროების შემთხვევაში, მისი ტრანსფორმირების (გარდაქმნის) უნარს გულისხმობს.³ მაგალითად, გარემოს დამცველებმა, შესაძლოა, იმ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომლებსაც ისინი ფლობენ ზოლებიანი დელფინის შესახებ (მიგრაციის გზები, საკვები რაციონი და ა.შ.), მოიპოვონ ცოდნა, თუ რა ეფექტური ღონისძიებებია გასატარებელი, რათა საფრთხე არ შეექმნეს ამ სახეობის არსებობას.

ინტერნეტი მონაცემების, ინფორმაციისა და ცოდნის გიგანტურ საცავს წარმოადგენს. არ არსებობს ერთხელ და სამუდამოდ დადგენილი წესი, რომელიც შესაძლებლობას მოგვცემს, მივაკვლიოთ ისეთ ვებ-გვერდებს, სადაც უტყუარი მონაცემები და სანდო ინფორმაციაა განთავსებული, რადგან ვებ-გვერდები ხშირად იცვლება, ზოგჯერ იშლება კიდეც. გარდა ამისა, ზოგჯერ შეუძლებელია იმის დადგენა, ვებ-გვერდზე განთავსებული მასალის ავტორი უბრალო მოყვარულია, თუ დარგის სპეციალისტი. რომელ ვებ-გვერდებს უნდა მივმართოთ სანდო ინფორმაციის მოიძიებისათვის? რა კრიტერიუმებით უნდა ვისარგებლოთ ამ დროს? არსებობს თუ არა ცოდნის უნივერსალური ენციკლოპედია?

დავიწყოთ „ვიკიპედიით“, რადგან ის დღესდღეობით ყველაზე ხშირად გამოყენებად ონლაინ-ენციკლოპედიას წარმოადგენს. „ვიკიპედია“ ძალიან ინფორმაციულია, მაგრამ არა მეცნიერული. **მეცნიერული ცოდნა კონკრეტულ სფეროში მოღვაწე მეცნიერების მიერ იქმნება, რომლებიც წერენ და აქვეყნებენ თავიანთ ნაშრომებს**

³ შდრ. Ettore Bolisani, „Understanding Knowledge Transfer on the Net: Useful Lessons from the Knowledge Economy“, in: Ettore Bolisani (ed.), *Building the Knowledge Society on the Internet: Sharing and Exchanging Knowledge in Networked Environments*, Hershey and New York: Information Science Reference, 2008, გვ. 113.

(მონოგრაფიებს) და სტატიებს. შემდეგ ამ გამოქვეყნებულ ნაშრომებს სხვა მეცნიერები ეცნობიან. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე მეცნიერის ნაშრომი განსაკუთრებულ მოწონებას იმსახურებს მის კოლეგებს შორის, მაშინ ხდება მისი ციტირება: კოლეგები სხვა ქვეყნებიდან და უნივერსიტეტებიდან თავიანთ ნაშრომებში უთითებენ მოცემული მეცნიერის ნაშრომს. ითვლება, რომ რაც უფრო მაღალია რომელიმე მეცნიერის ნაშრომების ციტირების ინდექსი (ანუ რაც უფრო მეტჯერ დაიმოწმეს ის თავიანთ შრომებში სხვა მეცნიერებმა), მით უფრო მეტია მისი ავტორიტეტი და გავლენა სამეცნიერო წრეებში. შესაბამისად, სამეცნიერო ნაშრომებს არ ახასიათებთ ანონიმურობა, მაშინ როდესაც „ვიკიპედია“ ანონიმურია (ჩვენთვის არაა ცნობილი სტატიის ავტორთა ვინაობა). მეორეც, კონკრეტულ მეცნიერულ სფეროში მომუშავე მეცნიერები აღიარებენ მხოლოდ საკუთარი კოლეგების ნაშრომებს, ან იმ ადამიანების შრომებს, რომლებიც მოცემულ სფეროში ექსპერტებად ითვლებიან. „ვიკიპედიის“ შემთხვევაში კი, სტატიის ავტორი, არაა აუცილებელი იმ სფეროს წარმოადგენდეს, რომელსაც ესა თუ ის სტატია ეხება. მიუხედავად იმისა, რომ „ვიკიპედიას“ გააჩნია არასანდო ინფორმაციის გადამოწმების მექანიზმები, მაინც ვერ ვიტყვით, რომ ის მეცნიერულ ენციკლოპედიას წარმოადგენს. სამეცნიერო ენციკლოპედიები მიზნად ისახავს, მეტ-ნაკლები სისრულით გააშუქოს მოცემული საკითხები და ისინი ცვლილებებს ნაკლებად ექვემდებარება, „ვიკიპედიის“ სტატიები კი საკმაოდ ხშირად იცვლება.⁴

ამრიგად, უნდა გვახსოვდეს, რომ მეცნიერულ ინფორმაციას „ვიკიპედიაში“ ყოველთვის ვერ წავაწყდებით. თუმცა, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ „ვიკიპედია“ სრულიად უნდა უკუვაგდოთ. მთელი რიგი ზოგადი საკითხების შემთხვევაში (მაგალითად, ისეთი სტატიები, როგორიცაა „კლიმატი“, „ციფრული დაყოფა“, „ელექტროლიზი“ და ა.შ.) „ვიკიპედია“ სწრაფად და ეფექტურად გვაწვდის საჭირო ინფორმაციას. ამ მხრივ განსაკუთრებით სასარგებლოა ის გარე ბმულები (**External links**), რომლებიც ვიკიპედიის სტატიის პოლოსაა ხოლმე განთავსებული.

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

⁴ ვიკიპედიისგან განსხვავებით, სამეცნიერო ინტერნეტ-ენციკლოპედიის მაგალითად, შესაძლოა, დავასახელოთ სტენფორდის „ბრიტანიკის“ ენციკლოპედია (იხ. <https://www.britannica.com/>)

საკმაოდ ბევრი ინტერნეტ-მომხმარებლისთვის ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიების ერთადერთ წყაროს საძიებო სისტემა Google წარმოადგენს. მაგრამ თუ Google-ის გამოყენება გარკვეულ ეტაპზე შესაძლოა, სასარგებლო იყოს, მთელ რიგ შემთხვევებში, როდესაც სპეციფიკური – მეცნიერული – ხასიათის ინფორმაციაა მოსაძიებელი, მაშინ მხოლოდ მისი გამოყენება, შესაძლოა, არაეფექტური აღმოჩნდეს. სამეცნიერო ლიტერატურა თანამედროვე სამყაროში, ძირითადად, მეცნიერული სტატიების, ენციკლოპედიების, კრებულების და მონოგრაფიების (მეცნიერთა თხზულებების) სახით ვრცელდება. იმისთვის, რათა ძიება მხოლოდ მეცნიერული ლიტერატურის „სამყაროში“ წარიმართოს, Google-მა შეიმუშავა საძიებო სისტემა Google Scholar (იხ. <http://scholar.google.com/>), რომელიც უმუალოდ სამეცნიერო ლიტერატურის ძიებაზეა ორიენტირებული. Google Scholar-ში მომხმარებელს შეუძლია დააზუსტოს, თუ რა სახის წყაროს ეძებს (სამეცნიერო მონოგრაფია, თუ სტატია); მას შეუძლია, ასევე, დააზუსტოს, პუბლიკაციის გამოქვეყნების წელი, ავტორი, ავტორთა კოლექტივი და ა.შ. ძიების გაფართოებული პარამეტრების მეშვეობით საძიებო სტატიის, ან მონოგრაფიის პოვნა ბევრად უფრო ეფექტურად და სწრაფად ხორციელდება.

Google Scholar

მეცნიერული ცოდნის მნიშვნელოვან საცავს ინტერნეტში სამეცნიერო მონაცემთა ბაზები წარმოადგენს (<https://www.tandfonline.com/>, <https://onlinelibrary.wiley.com/>, <https://link.springer.com/> <http://www.jstor.org/>, <http://muse.jhu.edu/>, <https://www.cambridge.org/core>, <http://search.ebscohost.com/>, <https://www.sciencedirect.com/> და სხვ.), რომლებშიც მეცნიერ-მკვლევართა სამეცნიერო სტატიებია განთავსებული. სამეცნიერო სტატია წარმოადგენს მოკლე ნაშრომს (როგორც წესი 6 000 – 8 000 სიტყვა), რომელშიც მეცნიერი მოცემული საკითხის შესახებ საკუთარ შეხედულებას გადმოსცემს. როგორც წესი, დასავლეთში მეცნიერები რეგულარულად აქვეყნებენ თავიანთ სტატიებს სამეცნიერო ჟურნალებში. რადგან

სამეცნიერო სტატიები დროის უფრო მოკლე პერიოდში იწერება, ვიდრე წიგნები, ბუნებრივია, რომ ყველაზე აქტუალური მდგომარეობა ცოდნის კუთხით სწორედ სამეცნიერო სტატიებშია მოცემული. შესაბამისად, უახლესი სტატიების მოძიება და მათი გაცნობა უაღრესად მნიშვნელოვანია იმისთვის, რათა გავეცნოთ დარგში მიმდინარე უახლეს დისკუსიებს, პრობლემებსა და ავტორებს.

სამეცნიერო სტატიები, როგორც წესი, განთავსებულია ელექტრონულ სამეცნიერო ბაზებში (იხ. ზემოთ მითითებული ბმულები), რომლებიც განსხვავებულ, ხშირად ერთმანეთთან კონკურენციაში მყოფ კომპანიებს ეკუთვნით. ასეთ ბაზებზე წვდომა, ხშირ შემთხვევაში, საკმაოდ დიდ ფინანსებთანაა დაკავშირებული. როგორც წესი, დიდ ბიბლიოთეკებს და უნივერსიტეტებს შეძენილი აქვთ წვდომის უფლება აღნიშნულ მონაცემთა ბაზებზე. ცალკეული მეცნიერისთვის (განსაკუთრებით, განვითარებად ქვეყნებში) ძვირადლირებულ მონაცემთა ბაზაზე წვდომის მოპოვება მეტად რთულია. ამიტომ ისინი აქტიურად სარგებლობენ უნივერსიტეტებისა და ბიბლიოთეკების მიერ შემოთავაზებული სერვისებით. აღსანიშნავია, რომ არსებობს, ასევე, არალეგალური მონაცემთა ბაზებიც (Library Genesis, <https://libgen.is/>, ZLibrary, <https://b-ok.asia/>,⁵ Science Hub, <https://sci-hub.se/> და სხვ.), რომლებზეც მილიონობით წიგნი და სამეცნიერო სტატია საავტორო უფლებების დარღვევითაა განთავსებული. აღნიშნული მონაცემთა ბაზების შემქმნელები მიიჩნევენ, რომ ინტერნეტის მეშვეობით ცოდნა ყველასთვის თანაბრად ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. მათ წინააღმდეგ ხშირია ხოლმე სასამართლო სარჩელები იმ კომპანიების მხრიდან, რომლებიც თვლიან, რომ ასეთი ქმედებებით ისინი ზარალდებიან. მიუხედავად ამისა, აღნიშნული მონაცემთა ბაზები მაინც განაგრძობენ არსებობას და სამეცნიერო ბაზების სამყაროს, ასე ვთქვათ, აღტერნატიულ სინამდვილეს აყალიბებენ.

⁵ უკანასკნელ პერიოდში აღნიშნული რესურსზე უშუალო წვდომა დაბლოკილია საავტორო უფლებების დარღვევის გამო და ვებ-გვერდი შეზღუდულ რეჟიმში ფუნქციონირებს.

სამეცნიერო სტატიების მოძიება საკვანძო სიტყვით “global justice” (გლობალური სამართლიანობა) Taylor & Francis-ის მონაცემთა ბაზაში <https://www.tandfonline.com/action/doSearch?AllField=global+justice>. უკადლება მიაქციეთ ვებ-გვერდის მარცხნა მხარეს, რომლის გამოყენებითაც შესაძლებელია ძიების შედეგების გაფილტვრა (ნაშრომის ტიპის (სტატია, რეცენზია და ა.შ.), თემის, ურნალის, გამოქვეყნების თარიღის, ენის და ა.შ. მიხედვით).

მონაცემთა ბაზების გარდა, მნიშვნელოვან ინფორმაციას სამეცნიერო ლიტერატურის შესახებ, შეიცავს, აგრეთვე, გამომცემლობების ვებ-გვერდები. ცნობილი გამომცემლობების ვებ-გვერდებზე თემატიკის მიხედვით განთავსებულია იმ წიგნებისა და ურნალების ჩამონათვალი, რომელსაც მოცემული გამომცემლობა გამოსცემს.⁶ ეს მეტად სასარგებლოა იმ შემთხვევაში, როდესაც გვსურს, დავადგინოთ, თუ რა უახლესი ლიტერატურა გამოდის ჩვენთვის საინტერესო სფეროში.

სამეცნიერო ლიტერატურა (ძირითადად ინგლისურენოვანი და ნაწილობრივი დათვალიერების რეჟიმში) შეგიძლიათ იხილოთ ვებ-გვერდზე: Google Books (<http://books.google.com/>). ნაწილობრივი გახედვის რეჟიმი (Limited preview) განსაკუთრებით მოსახერხებულია, რადგან ის საშუალებას გვაძლევს, გავეცნოთ ჩვენთვის საინტერესო წიგნის სარჩევს და დანარჩენ გვერდებსაც კი.⁷

⁶ ი. მაგალითად: <https://www.cambridge.org/us/academic>, <https://global.oup.com/>, <https://www.taylorfrancis.com/>, <http://www.palgrave.com/>, <http://www.routledge.com/>, <http://www.degruyter.de/>, <https://www.politybooks.com/>, <https://press.princeton.edu/>, <https://www.sup.org/>. აღსანიშნავია, რომ ზოგიერთი მონაცემთა ბაზა სტატიებსაც შეიცავს და წიგნებსაც (მაგალითად, <https://link.springer.com/>).

⁷ დაახლოებით ანალოგიური სისტემა გვხვდება ვებ-გვერდზე <http://www.amazon.com/>, რომელიც მომხმარებელს სთავაზობს მსგავს სერვისს სახელმწიფობრივი Look Inside!

დაბოლოს, უნდა ითქვას, რომ არ არსებობს ინტერნეტში მეცნიერულად სანდო ინფორმაციის მოძიების ერთხელ და სამუდამოდ დადგენილი წესი. საბოლოო ჯამში, ყველაფერი კონკრეტული მომხმარებლის ინდივიდუალურ უნარებზეა დამოკიდებული. ქვემოთ მივუთითებთ რამდენიმე სახის ზოგად რეკომენდაციას, რომელთა დაცვა მიზანშენონილია ინტერნეტში მეცნიერული ინფორმაციის მოძიების პროცესში:

- **ვიდრე ინფორმაციის მოძიებას დაიწყებდეთ, აუცილებლად დაზუსტეთ, რისი მოძიება გსურთ.** ეს გაგიადვილებთ ინფორმაციის სწრაფად მოძიებას. მეტი კონკრეტულობა მეტ ეფექტურობას ნიშნავს.
- **მოყვარულთა მიერ შექმნილ ვებ-გვერდებთან შედარებით, უპირატესობა მიანიჭეთ „ოფიციალურ“ ვებ-გვერდებს.** მაგალითად, რაიმე ფაქტობრივი მოვლენის გასაშუქებლად, უმჯობესია, მიუთითოთ www.news.bbc.co.uk და არა რომელიმე ბლოგი (რა თქმა უნდა, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც თავად ბლოგების ანალიზი გაქვთ ჩაფიქრებული). ასევე, სანდოობის შედარებით მაღალი ხარისხით გამოირჩევა უნივერსიტეტების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, მსხვილი კომპანიებისა და ა.შ. ვებ-გვერდები.
- **შეეცადეთ, მოიპოვოთ წვდომა მონაცემთა ბაზებზე (ერთ-ერთზე მაინც).** აქტიურად ისარგებლეთ თქვენი უნივერსიტეტის ვებ-გვერდით და უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში გაარკვიეთ, რომელ ბაზებზე შეგიძლიათ წვდომის განხორციელება (და რა არის ამისთვის საჭირო). აქტიურად ისარგებლეთ ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგის სერვისით.
- **დარეგისტრირდით ერთ-ერთ მონაცემთა ბაზაზე. ხშირად ანარმოეთ ძიება სხვადასხვა საკვანძო სიტყვების გამოყენებით.** შექმნით თქვენთვის საინტერესო სტატიების სიები, ანუ შეადგინეთ თქვენი ბიბლიოგრაფია (მაგალითად, Word-ის ფაილში). ეს ძალიან დაგეხმარებათ მომავალში, თუკი სწავლის უფრო მაღალ საფეხურზე გაგრძელებას გადაწყვეტ!
- **აუცილებლად გაეცანით საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის (როგორც შემოკლებით უწოდებენ, „საჯარო ბიბლიოთეკის“) ვებ-გვერდს:** www.nplg.gov.ge. ელექტრონული კატალოგი იხილეთ შემდეგ მისამართზე: https://catalog.nplg.gov.ge/search*geo ყურადღება გაამახვილეთ, ასევე, ელექტრონული რესურსების განყოფილებაზე: https://www.nplg.gov.ge/Digital_Library
- **აუცილებლად, ეწვიეთ, ასევე, ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდს:** <http://www.sciencelib.ge/> და გაეცანით იქ განთავსებულ ინფორმაციას სამეცნიერო მონაცემთა ბაზების შესახებ.
- **ეცადეთ, მოიპოვოთ თქვენთვის სასურველი მონოგრაფიის ან სტატიის დასკანერებული ან pdf ვერსია, რათა შეძლოთ წყაროს დამოწმება (გვერდების ზუსტად მითითება).** ეს საკმაოდ მნიშვნელოვანია, როდესაც საბაკალავრო ან სხვა სახის ნაშრომს ვწერთ ☺.
- **არ ენდოთ მხოლოდ ერთ ვებ-გვერდზე განთავსებულ ინფორმაციას.** ყოველთვის გადაამოწმეთ ის ინფორმაცია, რომელიც, თუნდაც ოდნავ საეჭვოდ გეჩვენებათ.

უმჯობესია, მეტი დრო დახარჯოთ ძიებაში, ვიდრე არაკომპეტენტურობაში დაგდონ ბრალი.

- **დაბოლოს, აქტიურად აწარმოეთ კონსულტაციები თქვენს ხელმძღვანელებთან ან ისეთ ადამიანებთან, რომლებიც, თქვენი აზრით, სათანადოდ ფლობენ მეცნიერული ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტურად მოძიების ხერხებს. ამით თქვენს დროსაც დაზოგავთ და სასარგებლო გამოცდილებასაც შეიძენთ!**

პრაქტიკული სამუშაოები:

პრაქტიკული სამუშაო 1: გახსენით Taylor & Francis-ის მონაცემთა ბაზის ვებ-გვერდი (<https://www.tandfonline.com/>) და განახორციელეთ ძიება საკვანძო სიტყვით: humanitarian intervention (ჰუმანიტარული ინტერვენცია). ამ სიტყვის მნიშვნელობისთვის შეგიძლიათ, შეიძყიტოთ მე-13 თემაში (😊). მარცხენა მხარეს განყოფილებაში Access Type („წვდომის ტიპი“) მონიშნეთ Only show content I have full access to („მიჩვენე მხოლოდ ის მასალა, რომელზეც სრული წვდომა მექნება“). ამის მეშვეობით მონაცემთა ბაზა გიჩვენებთ იმ სტატიებს, რომლებიც ყველა მომხმარებლისთვის ღიაა (ფასიანი სტატიების გარდა არსებობს უფასო სტატიებიც 😊). შემდეგ განყოფილებაში Article Type („სტატიის ტიპი“) დააწერეთ Article-ზე („სტატია“) და ბაზა ძიების შედეგებში მხოლოდ სტატიებს დატოვებს (რეცენზიები, კომენტარები და სხვა სახის მასალა გაქრება). ამის შემდეგ ქვემოთ, განყოფილებაში Choose date range („აირჩიეთ დროის პერიოდი“) მიუთითეთ ბოლო ათი წელი (მაგალითად, From-ში აირჩიეთ 2012 და To-ში – 2022 და შემდეგ დააჭირეთ Apply filter („გამოიყენე ფილტრი“) ღილაკს.

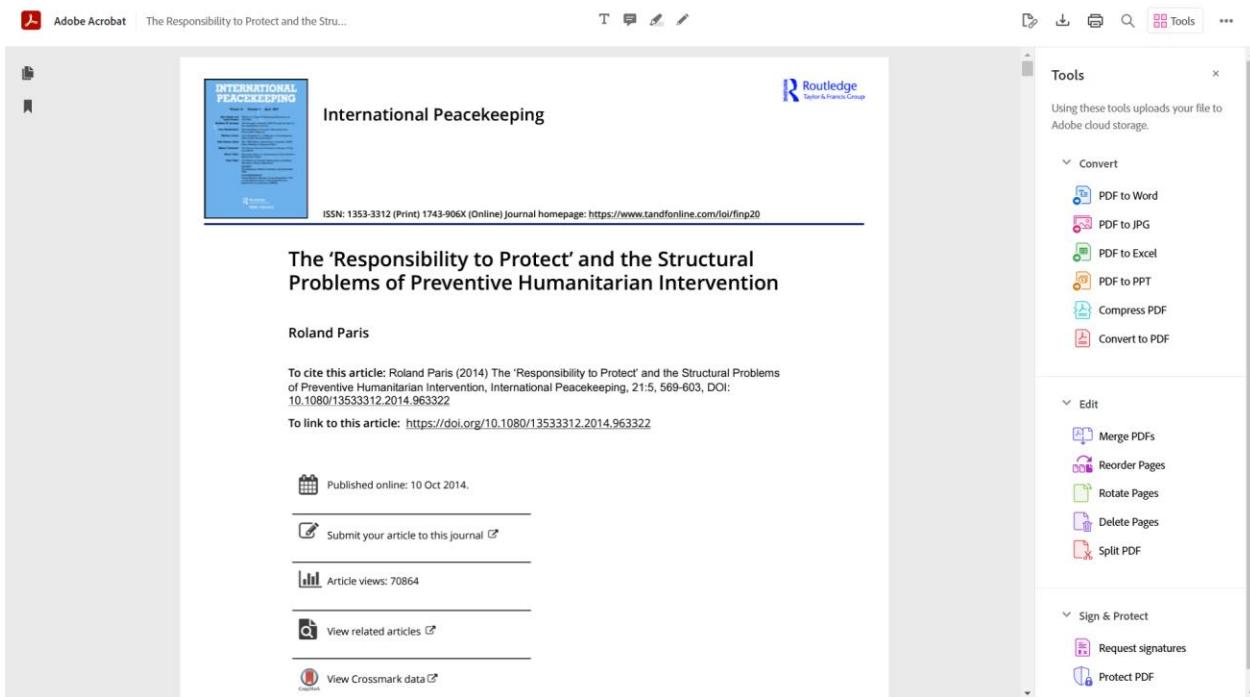
ამის შემდეგ სისტემა გაჩვენებთ მხოლოდ უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ სტატიებს. აირჩიეთ რომელიმე სტატია, მიიყვანეთ Full Text-თან მაუსის ღილაკი და დააწერეთ მარჯვენა ღილაკი და გახსნილი მენიუდან აირჩიეთ Open link in new tab („გახსენი ბმული ახალ ფანჯარაში“). ამას იმიტომ ვაკეთებთ, რომ პირდაპირ დაწერების შემთხვევაში ჩვენი ძიების ფანჯარა გაქრებოდა და პირდაპირ სტატიის გვერდზე გადავიდოდით. ახლა კი სტატია ჩვენი ძიების შედეგების გვერდით გაიხსნება (ანგელოზი დეტალებშია 😊).

The screenshot shows the Taylor & Francis Online journal page for *International Peacekeeping*. The article title is "The 'Responsibility to Protect' and the Structural Problems of Preventive Humanitarian Intervention" by Roland Paris. The page includes metrics (70,864 views, 45 CrossRef citations, 132 Altmetric), download options (PDF, Full Article, Figures & data, Citations, Metrics, Reprints & Permissions), and social sharing buttons. A sidebar on the left lists "In this article" sections like "The Structural Problems of Preventive Humanitarian Intervention" and "The Libya Intervention of 2011 and Its Aftermath". A "Related research" section on the right lists "People also read", "Recommended articles", and "Cited by 45" with a link to "Responsibility to Protect or Right to Punish?".

ჩვენს სტატიას დაახლოებით ასეთი სახე ექნება. Pdf⁸ ვერსიის გადმოსაწერად დააწერაპუნეთ ღილაკზე PDF, რის შემდეგაც ავტომატურად გაიხსნება ახალი ჩანართი:

⁸ კომპიუტერში შენახულ ნებისმიერ ფაილს აქვს თავისი სახელი და გაფართოება. Windows-ის ოპერაციულ სისტემაში ფაილის გაფართოება, როგორც წესი, სამი-ოთხი ასოსგან შედგება: მაგალითად, მუსიკალური ფაილების საკმაოდ გავრცელებული გაფართოებაა mp3; Microsoft Word-ის ფაილების გაფართოებაა doc (ძველ ვერსიებზე) და docx (ახალ ვერსიებზე). როგორც წესი, Windows-ში მხოლოდ ფაილების სახელები ჩანს და თუ საგანგებოდ არ ჩართეთ, ისე ფაილის გაფართოებებს ვერ დაინახავთ 😊. Pdf-ც ერთ-ერთი ასეთი გაფართოებაა, რომელიც აქვთ დოკუმენტებს. Pdf ფაილები სხვადასხვა პროგრამით იხსნება. მათგან საკმაოდ გავრცელებულია Adobe Acrobat Reader. იმისთვის, რათა სამეცნიერო სტატიები გახსნათ, აუცილებლად უნდა გეყენოთ ეს პროგრამა თქვენს კომპიუტერში და სათანადოდ იცოდეთ მისი გამოყენება! განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კომენტარების გაკეთების და ტექსტის გაფერადების (highlight) ცოდნა. ამ უნარების ათვისება კომპიუტერულ კლასში შეგიძლიათ. ოფიციალური ვებ-გვერდი ინსტრუქციებით იხ. აქ:

<https://helpx.adobe.com/acrobat/tutorials.html>

თქვენს კომპიუტერში სტატიის pdf ვერსიის შენახვას შეძლებთ გადმოწერის ღილაკის მეშვეობით.

(გაითვალისწინეთ, რომ სხვადასხვა ინტერნეტ-ბრაუზერში, შესაძლოა, ღილაკები ან წარნერები განსხვავებული იყოს. წინამდებარე მაგალითში მე ვიყენებდი Google Chrome-ს)

დავალება: შედით ერთ-ერთი მონაცემთა ბაზის ვებ-გვერდზე, დარეგისტრირდით და განახორციელეთ ძიება თქვენთვის საინტერესო თემის შესახებ. გადმოწერეთ ის სტატიები, რომელთა აპსტრაქტები ყველაზე მეტად დაგაინტერესებთ. მიაქციეთ ყურადღება სტატიის სტრუქტურას, სტილს და წყაროების დამოწმების წესს.

პრაქტიკული სამუშაო 2: ეწვიეთ ოქსფორდის უნივერსიტეტის გამომცემლობის ვებ-გვერდს (<https://global.oup.com/>) და განახორციელეთ ძიება საკვანძო სიტყვით political philosophy. ძიების შედეგებიდან აირჩიეთ ერთ-ერთი და მაუსის მარჯვენა ღილაკზე დაწკაპუნებით ახალ ჩანართში გახსენით. ერთ-ერთი ასეთი გვერდი ქვემოთაა მოცემული:

სამწუხაროდ, ამ ვებ-გვერდიდან წიგნის გადმოწერას ვერ შეძლებთ. თუმცა, მარცხენა მხარეს მდებარე განყოფილებიდან შეგიძლიათ გაეცნოთ წიგნის შესახებ ზოგადი ინფორმაციას (Overview), წიგნის შინაარსის აღნერას (Description), სარჩევს (Table of Contents), ავტორის შესახებ ინფორმაციას (Author Information), წიგნის შესახებ რეცენზიებს და მიღებულ ჯილდოებს (ასეთების არსებობის შემთხვევაში, Reviews and Awards).

დავალება: ჩაწერეთ თქვენთვის საინტერესო საკვანძო სიტყვა ერთ-ერთი გამომცემლობის გვერდზე და მოიძიეთ ინფორმაცია თქვენთვის საინტერესო წიგნების შესახებ. თუკი წიგნმა ძალიან დაგაინტერესათ, მოიძიეთ საძიებო სისტემის (Google, Bing და ა.შ.) მეშვეობით ინფორმაცია მისი ავტორ(ები)ს შესახებ, კერძოდ, მიაკვლიეთ ამ ავტორ(ები)ს ოფიციალურ გვერდს მათი უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე და გაეცანით მათი სხვა პუბლიკაციების ჩამონათვალს.

პრაქტიკული სამუშაო 3: ეწვიეთ Google Scholar-ის ვებ-გვერდს (<http://scholar.google.com/>) და განახორციელეთ ძიება საკვანძო სიტყვებით nationalism cosmopolitanism. გაიხსნება დაახლოებით ასეთი ფანჯარა:

The screenshot shows the Google Scholar search interface. The search term 'nationalism cosmopolitanism' is entered in the search bar. The results page displays 124,000 results in 0.07 seconds. The results are sorted by relevance. The first result is a PDF titled 'Cosmopolitanism and nationalism' by C. Calhoun, published in 2008. The second result is another PDF by B. Warf from the 'Geographical Review' in 2012. The third result is a book by K.C. Tan titled 'Justice without borders: Cosmopolitanism, nationalism, and patriotism' from 2004. The sidebar on the left includes filters for time (Any time, Since 2021, Since 2018, Custom range), sorting (Sort by relevance, Sort by date), and other options (Any type, Review articles, include patents, include citations, Create alert). The right sidebar shows related searches like 'cosmopolitanism and nationalism', 'globalized world', 'sense of diversity cosmopolitan', etc.

მიაქციეთ ყურადღება მარცხენა განყოფილებას. როგორც ნახავთ, აქ შესაძლებელია ძიების შედეგების ფილტრაცია თარიღის მიხედვით (Any time („ნებისმიერი პერიოდი“) ან უფრო კონკრეტულად, Custom range („შერჩეული დიაპაზონი“), მაგალითად 2010-2015) და, ასევე, შედეგების შესაბამისობის (Sort by relevance, ასეთ დროს პირველი შედეგები ისაა, რომელთა სათაურებში გვხვდება საძიებო სიტყვები), ან კიდევ გამოქვეყნების თარიღის მიხედვით (Sort by date). თავად Google Scholar არ წარმოადგენს მონაცემთ ბაზას იმ აზრით, რომ მასში არაა სტატიები ატვირთული (მაგალითად, Taylor & Francis-სგან განსხვავებით), თუმცა, თუკი ძიების შედეგებში სამეცნიერო სტატიებია და Scholar „ხედავს“, რომ რომელიმე ვებ-გვერდზე ამ სტატიის pdf ვერსია მისაწვდომია, მაშინ ის ამას გვიჩვენებს (იხ. სურათზე პირველი ორი შედეგი).

Google Scholar სასარგებლოა იმითაც, რომ ძიების შედეგებში გვიჩვენებს როგორც სტატიებს, ასევე, წიგნებს. მაგალითად, ჩვენს მიერ ჩატარებულ ძიებაში პირველ გვერდზე მან გვიჩვენა შემდეგი წიგნი: Kok-Chor Tan, *Justice Without Borders: Cosmopolitanism, Nationalism, and Patriotism*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

© გიორგი თავაძე, „შესავალი პოლიტიკურ ფილოსოფიაში“

... unlike **nationalism** and **cosmopolitanism**... **nationalism**, **cosmopolitanism**, and patriotism in both forms and argues for a conception of patriotism on which it is both distinct from **nationalism** ...

☆ Save ۯ۹ Cite Cited by 107 Related articles All 13 versions

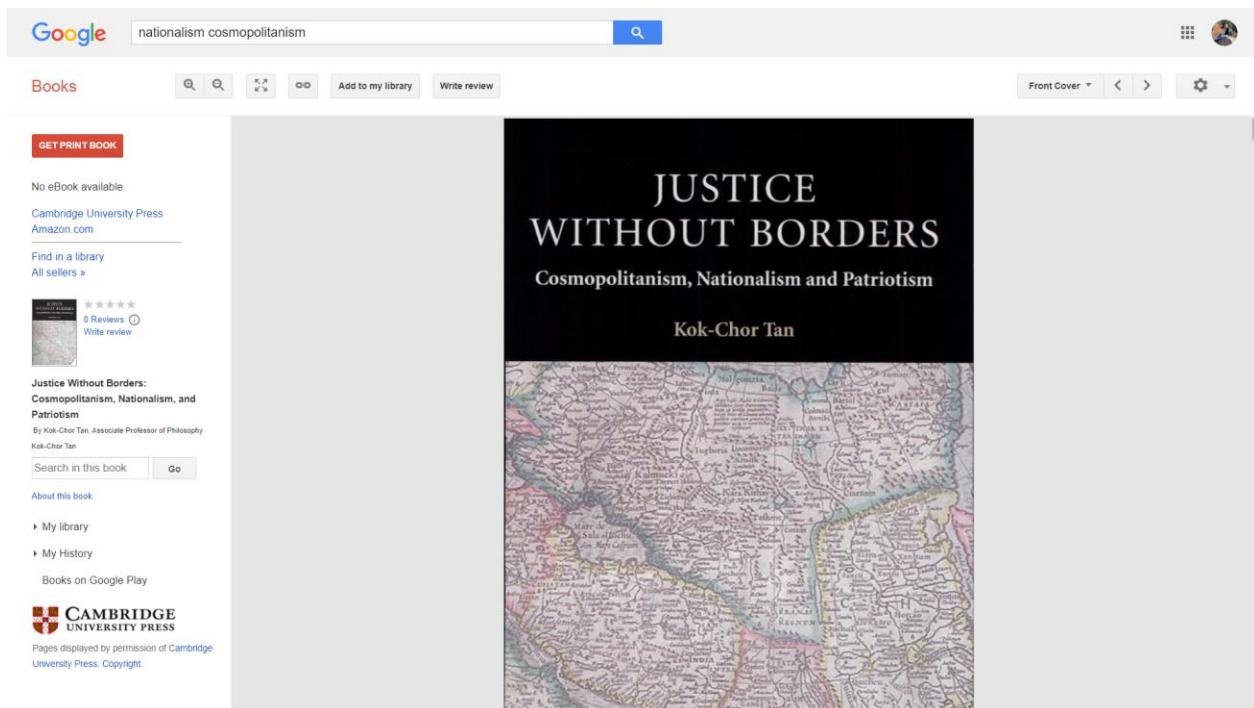
Book Justice without borders: Cosmopolitanism, nationalism, and patriotism

KC Tan - 2004 - books.google.com

... with **nationalism** and patriotism. My aim in this book is to defend **cosmopolitanism** against this ... allow for special concern and obligations on **nationalistic** and patriotic grounds, and that it ...

☆ Save ۯ۹ Cite Cited by 974 Related articles All 4 versions

თუკი ამ წიგნის ბმულს ახალ ჩანართში გავხსნით, ვნახავთ, რომ გაიხსნება Google Books-ის ფანჯარა, რაც, სამწუხაროდ, არ გვაძლევს იმის საშუალებას, რომ მთელი წიგნი ვნახოთ, თუმცა მის გარკვეულ გვერდებს მაინც გავეცნობით. ესეც საქმეა ☺.

რაც შეეხება სტატიებს, Google Scholar ამ მხრივაც სასარგებლოა: Save („შენახვა“) ლილაკზე დაწკაპუნებით თქვენ შეგიძლიათ, თქვენთვის საინტერესო სტატიების ჩამონათვალი (მხოლოდ ჩამონათვალი, თვითონ სტატიები არა!) თქვენს სიაში შეინახოთ. ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ ამისთვის Google Scholar-ში დარეგისტრირებული უნდა იყოთ, რაც ძალიან ადვილია, თუკი Gmail-ის ელექტრონული ფოსტა გაქვთ.

© გიორგი თავაძე, „შესავალი პოლიტიკურ ფილოსოფიაში“

[C Calhoun - Nations and nationalism, 2008 - calhoun.faculty.asu.edu](#)

... cosmopolitanism is quite so different from nationalism as sometimes supposed, (b) ...

cosmopolitanism is really supplanting nationalism in global politics, and (c) whether ...

☆ Save 99 Cite Cited by 271 Related articles All 6 versions

ce

Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations

[PDF] academia.edu

[B Warf - Geographical Review, 2012 - Wiley Online Library](#)

... In this article I set nationalism and cosmopolitanism into sharp contrast with one ... nationalism

and the nation-state. I then turn to the philosophy and political agenda of cosmopolitanism, ...

☆ Save 99 Cite Cited by 42 Related articles All 15 versions

Cite („დაიმოწმე“) ღილაკზე დაწყაპუნებით Scholar გიჩვენებთ, თუ როგორ დაიმოწმოთ თქვენი სტატია თქვენს საბაკალავრო, ან სხვა სახის ნაშრომში. დამოწმების სხვადასხვა სტილის შესახებ სასარგებლო ინფორმაცია შეგიძლიათ, მიიღოთ აქ:

<https://subjectguides.york.ac.uk/referencing-style-guides/home> რას ნიშნავს დამოწმების სტილი? როგორც წესი, როდესაც ჩვენ, მეცნიერ-მკლევრები, ერთმანეთის ნაშრომებს ვიმოწმებთ, განსაკუთრებულ წესებს ვიყენებთ ხოლმე (როგორ და რა თანმიმდევრობით დავწეროთ ავტორის სახელი, გვარი, ნაშრომის სათაური, გამოცემის წელი და ა.შ.). არსებობს დამოწმების განსხვავებული სტილი: MLA – Modern Languages Association of America style, APA – The American Psychological Association style და ა.შ. თუკი საუნივერსიტეტო ნაშრომი უნდა დაწეროთ, აუცილებლად მოგიწევთ ამაში გარკვევა ☺. არც ისე რთულია, თუკი გულისყურით მოეკიდებით.

About 122,000 results (0.03 sec)

[PDF] Cosmopolitanism and nationalism†

[PDF] asu.edu

[C Calhoun - Nations and nationalism, 2008](#)

... cosmopolitanism is quite so different from nationalism as sometimes supposed, (b) ...
cosmopolitanism is really supplanting nationalism in global politics, and (c) whether ...

☆ Save 99 Cite Cited by 271 Related articles

Nationalism, cosmopolitanism,

[B Warf - Geographical Review, 2012 - Wiley Online Library](#)

... In this article I set nationalism and cosmopolitanism into sharp contrast with one ... nationalism and the nation-state. I then turn to the philosophy and political agenda of cosmopolitanism, ...

☆ Save 99 Cite Cited by 42 Related articles

Nationalism, patriotism, and cosmopolitanism

[R Audi - The Journal of Ethics, 2009 - Springer](#)

... unlike nationalism and cosmopolitanism, he argues that both forms of patriotism are defensible, and that they both forms and argues for a conception of patriotism that is compatible with cosmopolitanism.

☆ Save 99 Cite Cited by 107 Related articles

[BOOK] Justice without borders: Cosmopolitanism and the social contract

[KC Tan - 2004 - books.google.com](#)

... with nationalism and patriotism. My aim is to argue that the same principles that govern justice between nations ... allow for special concern and obligations on nationalistic and patriotic grounds, and that it ...

☆ Save 99 Cite Cited by 974 Related articles All 4 versions

Cite

MLA Warf, Barney. "Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations." *Geographical Review* 102.3 (2012): 271-292.

APA Warf, B. (2012). Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations. *Geographical Review*, 102(3), 271-292.

Chicago Warf, Barney. "Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations." *Geographical Review* 102, no. 3 (2012): 271-292.

Harvard Warf, B., 2012. Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations. *Geographical Review*, 102(3), pp.271-292.

Vancouver Warf B. Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations. *Geographical Review*. 2012 Jul;102(3):271-92.

BibTeX EndNote RefMan RefWorks

გავაგრძელოთ Google Scholar-ის განხილვა. Cited by („დამოწმებულია ...-ის მიერ“) ლილაკზე დაწყაპუნებით გავიგებთ, რამდენმა ავტორმა დაიმოწმა ის სტატია, რომელიც ჩვენ გვაინტერესებს. ეს შესაძლოა, განსაკუთრებით სასარგებლო აღმოჩნდეს, თუკი მოცემული საკითხით სიღრმისეულად ვართ დაინტერესებული და თემის შესახებ განსხვავებული პერსპექტივები გვაინტერესებს.

[View record - Nations and Nationalism, 2000 - CairnUit.library.asu.edu](#)

... cosmopolitanism is quite so different from nationalism as sometimes supposed, (b) ...

cosmopolitanism is really supplanting nationalism in global politics, and (c) whether ...

☆ Save ⌂ Cite Cited by 271 Related articles All 6 versions ☰

ce

Nationalism, cosmopolitanism, and geographical imaginations

[PDF] academia.edu

[View record - Geographical Review, 2012 - Wiley Online Library](#)

... In this article I set nationalism and cosmopolitanism into sharp contrast with one ... nationalism

and the nation-state. I then turn to the philosophy and political agenda of cosmopolitanism, ...

☆ Save ⌂ Cite Cited by 42 Related articles All 15 versions ☰

დავალება: დარეგისტრირდით Google Scholar-ში და თქვენთვის საინტერესო საკვანძო სიტყვების გამოყენებით განახორციელეთ ძიება. დააკვირდით შედეგებს და მიაქციეთ ყურადღება წიგნებს და სტატიებს. შეინახეთ თქვენთვის სასურველი წიგნები და სტატიები თქვენს პირად სიაში. გახსენით ის სტატიები, რომლებიც თავისუფალ წვდომაშია და დაათვალიერეთ ის წიგნები, რომლებიც Google Books-შია გაციფრულებული.

პრაქტიკული სამუშაო 4: ეწვიეთ საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდის ელექტრონულ კატალოგს (https://catalog.nplg.gov.ge/search*geo) და განვახორციელოთ ძიება საკვანძო სიტყვით „ნაციონალიზმი“. გაიხსნება ასეთი ფანჯარა:

© გიორგი თავაძე, „შესავალი პოლიტიკურ ფილოსოფიაში“

The screenshot shows the library's website interface. At the top, there are links for 'საქართველოს კარიკატურის ეროვნული გადაღება' and 'THE NATIONAL PARLIAMENTARY LIBRARY OF GEORGIA'. On the right, there are language options: 'ქართველობის სატექსტო წერილი' (Georgian), 'ასალი მოძახვა' (Search), 'დაბმურება' (Advanced Search), and 'English'. Below the header is a search bar with dropdown menus for 'საკუთრი სისტემა' (Search system), 'მაციონალური' (National), 'წიგნები' (Books), and 'მოძახვა' (Search). A note below the search bar reads: 'შეზღუდული მოძახ ჩელმისაწერის ერთულებზე' (Search limited to the library's collection) and '101 შეზღუდული მოძახ ჩელმისაწერის ერთულებზე' (101 limited search results in the library's collection). The results page displays four items from the collection:

- ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი** (1-16 ჩანაწერი)

	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	მემკვიდრეობის მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	დამუზეუმების მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
- ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი** (2014)

	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
- ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი** (2014)

	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
- ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი** (2014)

	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი

მაიციეთ ყურადღება, რომ ჩვენ ამჯერად ძიება ვაწარმოეთ „საკვანძო სიტყვის“ გრაფის გამოყენებით, ხოლო მარჯვნივ არჩეულია განყოფილება „წიგნები“. ეს იმას ნიშნავს, რომ სისტემა ძიებას გამოქვეყნებულ წიგნებში ახორციელებს.

თუკი გახსნით რომელიმე ჩანაწერს, მას ასეთი სახე ექნება:

The screenshot shows the library's website interface. At the top, there are links for 'საქართველოს კარიკატურის ეროვნული გადაღება' and 'THE NATIONAL PARLIAMENTARY LIBRARY OF GEORGIA'. On the right, there are language options: 'ქართველობის სატექსტო წერილი' (Georgian), 'ასალი მოძახვა' (Search), 'დაბმურება' (Advanced Search), and 'English'. Below the header is a search bar with dropdown menus for 'საკუთრი სისტემა' (Search system), 'მაციონალური' (National), 'წიგნები' (Books), and 'მოძახვა' (Search). A note below the search bar reads: 'შეზღუდული მოძახ ჩელმისაწერის ერთულებზე' (Search limited to the library's collection) and 'b1366272 შეზღუდული მოძახ ჩელმისაწერის ერთულებზე' (b1366272 limited search results in the library's collection). The results page displays one item from the collection:

	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი
	ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი	შემსრულებელი მუზეუმი	სამუზეუმო მუზეუმი

მიმღები ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი (ნაციონალური მუზეუმი - ეროვნული და მემკვიდრეობის მუზეუმი)

აღნიშვნა: გადაწყვეტილი და განვითარებული სამუზეუმო მუზეუმი. [მარტომ: ნიმუშის მუზეუმი; რედ.: ივანე სატენიშვილი]. სამუზეუმო მუზეუმი. თარიღი: 2003.

აღნიშვნა: გადაწყვეტილი და განვითარებული სამუზეუმო მუზეუმი. [მარტომ: ნიმუშის მუზეუმი; რედ.: ივანე სატენიშვილი]. სამუზეუმო მუზეუმი. თარიღი: 2003.

აღნიშვნა: გადაწყვეტილი და განვითარებული სამუზეუმო მუზეუმი. [მარტომ: ნიმუშის მუზეუმი; რედ.: ივანე სატენიშვილი]. სამუზეუმო მუზეუმი. თარიღი: 2003.

აღნიშვნა: გადაწყვეტილი და განვითარებული სამუზეუმო მუზეუმი. [მარტომ: ნიმუშის მუზეუმი; რედ.: ივანე სატენიშვილი]. სამუზეუმო მუზეუმი. თარიღი: 2003.

© გიორგი თავაძე, „შესავალი პოლიტიკურ ფილოსოფიაში“

ჩანაწერში მითითებულია შენახვის შიფრები. ეს არის კოდები, რომელებიც წიგნის ეზემპლარებს აქვთ მინიჭებული. მოცემულ შემთხვევაში ეს იმას ნიშნავს, რომ როდესაც ბიბლიოთეკაში მიხვალთ, წიგნი სწორედ ამ შენახვის შიფრებით უნდა გამოიწეროთ (ეს როგორ უნდა გააკეთოთ, ამას თავად ბიბლიოთეკაში აგიხსნიან ☺).

იმ შემთხვევაში, თუკი წიგნის ელექტრონული ვერსია მისაწვდომია, ჩანაწერის ქვემოთ იქნება მოცემული ბმული ტექსტით „ვებსაიტი“. გაითვალისწინეთ, რომ ზოგიერთი წიგნის ელექტრონული ვერსია მხოლოდ ბიბლიოთეკის შენობიდან გაიხსნება!

საინტერესო რესურსები, ასევე, ციფრული ბიბლიოთეკა „ივერიელი“: <https://dspace.nplg.gov.ge/?locale=ka>. აქ შეგიძლიათ ბევრი წიგნის, ხელნაწერისა და სტატიის ელექტრონული ვერსიის მოძიება. მაგალითად, თუკი ზემოთ საძიებო ველში ჩაწერთ საკვანძო სიტყვას „დემოკრატია“, სისტემა გაჩვენებთ ყველა ელექტრონულ ფაილს, რომელიც მასშია ატვრითული:

ARY LIBRARY OF GEORGIA

მთავარი დათვალიერება დახმარება

ძიება

მომძღვანელი რესურსები:

წინაშეარი დათვალიერება	გამოცემის თარიღი	სათაური	ავტორი / ავტორები
Demokratia_Klasikuri_Da_Tanamedrove_Gageba_Nawili_I.pdf.jpg	2007	დემოკრატია : კლასიკური და თანამედროვე განვითარება	დაუდო, სალომე, აბაშიძე, ზვალაძე, გიორგიშვილი, გია; ბრეგაძე, მ.; კუკავა, თ.
A book cover from 1947.	1947	ათენის მონასტელობელური დემოკრატია	ალექსიშვილი, მ.; კარხიშვილი, ს.
A book cover from 1907.	1907	ქრისტიანობა და დემოკრატია	ბილიუ, ანატოლ ლერუა, მროიცვი, ს.
A cartoon illustration of a person in a top hat and coat.	-	გარდაქმნა. დემოკრატია. საჯარისობა	აბაშიძე, მურათაშვილი

თემატიკა

- კონფერენცია 23
- სამოქალაქო განათლების ლექტორთა ას... 23
- დემოკრატია 18
- ჯავახური 15
- ჯაზური ფოტო 9
- ადამიანის უფლებები 8
- პარტეტეტი 8
- ფილოლოგია 7
- პლაკატი 6
- მკონკრეტული 5
- შემდეგი >

გამოცემის თარიღი

- 2000 - 2023 377
- 1900 - 1999 358

დოკუმენტის ტიპი

- Newspaper 386

მარჯვენა მხარეს არსებული განყოფილებებიდან შესაძლებელია შედეგების ფილტრაცია ავტორის, თემატიკის, გამოცემის თარიღისა და დოკუმენტის ტიპის მიხედვით.

დავალება: ეწვიეთ საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდის ელექტრონულ კატალოგს (https://catalog.nplg.gov.ge/search*geo) და განახორციელეთ ძიება თქვენთვის სასურველი საკვანძო სიტყვების მეშვეობით. დააკვირდით ძიების შედეგებს და მოინიშნეთ თქვენთვის საინტერესო ნაშრომები. ესტუმრეთ, ასევე, „ივერიელის“ ციფრულ ბიბლიოთეკას (ციფრული ბიბლიოთეკა „ივერიელი“: <https://dspace.nplg.gov.ge/?locale=ka>). იცით თუ არა, რომ აქ შეგიძლიათ პირველი ქართული ნაბეჭდი წიგნის მოძიება? აბა, სცადეთ ☺. აქვე შეგიძლიათ, ნახოთ „ივერიის“ ნომრები, რომლებსაც XIX საუკუნეში იღია ჭავჭავაძე გამოსცემდა! დაბოლოს, ეწვიეთ ბიბლიოთეკას და აიღეთ მკითხველის ბარათი. იქ ბევრ საინტერესოს აღმოაჩენთ!

სასარგებლო ბმულები:

მონაცემთა ბაზები:

Taylor & Francis – <https://www.tandfonline.com/>

Wiley Online – <https://onlinelibrary.wiley.com/>

JSTOR – <http://www.jstor.org/>

Project Muse – <http://muse.jhu.edu/>

Cambridge Core – <https://www.cambridge.org/core>

EBSCO – <http://search.ebscohost.com/>

Science Direct – <https://www.sciencedirect.com/>

Springer Link – <https://link.springer.com>

Taylor & Francis (ელ. წიგნები) – <https://www.taylorfrancis.com/>

გამომცემლობები:

Cambridge University Press – <https://www.cambridge.org/us/academic>

Oxford University Press – <https://global.oup.com>

Palgrave Macmillan – <http://www.palgrave.com>

Routledge – <http://www.routledge.com>

De Gruyter – <http://www.degruyter.de/>

Springer – <https://link.springer.com/>

Polity – <https://www.politybooks.com/>

Princeton University Press – <https://press.princeton.edu/>

Stanford University Press – <https://www.sup.org/>

Gooooooooogle-ს გვერდს როგორ ავუვლით ☺:

Google Scholar – <https://scholar.google.com/>

Google Books – <https://books.google.com/>

საქართველო:

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა (საჯარო ბიბლიოთეკა):

<https://www.nplg.gov.ge/geo/home>

საჯარო ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგი: https://catalog.nplg.gov.ge/search*geo

საჯარო ბიბლიოთეკის ციფრული რესურსები: https://www.nplg.gov.ge/geo/Digital_Library

ციფრული ბიბლიოთეკა „ივერიელი“: <https://dspace.nplg.gov.ge/?locale=ka>

ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკა: <http://www.sciencelib.ge/>